Asten in Balans, samen houden we koers

Voorzitter,

Na een intensief traject van *Asten in Balans*, waarin we samen met onze inwoners, ondernemers en verenigingen hebben gewerkt aan oplossingen voor de financiële toekomst van onze gemeente, ligt er nu een resultaat dat gezien mag worden. De VVD-fractie bedankt het college en de ambtelijke organisatie voor de stap die gezet is om de begroting helderder en beter leesbaar te maken en roept op om deze ingeslagen weg in de toekomst door te zetten. Dit komt de transparantie naar onze inwoners en ondernemers ten goede.

De kadernota 2026 die deze zomer is vastgesteld, bood al een duidelijk en realistisch kader. De amendementen die daarbij door de raad zijn aangenomen, zijn zichtbaar en zorgvuldig verwerkt. Dat verdient waardering. Het resultaat is een sluitende begroting voor 2026, een belangrijk signaal van financiële discipline en bestuurlijke daadkracht.

Toch moeten we eerlijk zijn: vanaf 2027 ontstaat een minder rooskleurig beeld.
Ook wij waren onaangenaam verrast door de structurele druk die vooral vanuit de jeugdzorg op onze begroting komt te liggen. De exponentiële groei van deze kosten is niet planbaar en niet beïnvloedbaar. Het betreft immers wettelijke taken die door het Rijk zijn opgelegd, maar waarvan de financiële consequenties op gemeenten worden afgewenteld.

Voor een kleine gemeente als Asten drukken deze kosten wel onevenredig zwaar. Waar grotere gemeenten schokken beter kunnen opvangen, komt elke financiële tegenvaller bij ons hard aan. Dat maakt ons kwetsbaar en zet de balans opnieuw onder druk.

Tegelijk willen we ook realistisch blijven: vandaag worden we negatief verrast, maar er kan ook een moment komen dat we positief verrast worden, bijvoorbeeld wanneer een cliënt met hoge zorgkosten deze zorg niet meer nodig heeft of verhuist naar een andere gemeente.

Voorzitter, het is tijd om dit structurele probleem richting Den Haag aan te kaarten. Wij roepen het college op om – samen met de K80 en de VNG – de druk te verhogen op het Rijk, zodat de bekostiging van wettelijke zorgtaken eerlijker wordt verdeeld. Wij begrijpen dat dit geen eenvoudige opgave is, maar het is een noodzakelijke stap om de financiële positie van onze gemeente toekomstbestendig te maken.

Tot slot, voorzitter:
Voor 2026 ligt er een sluitende begroting. Maar we weten nu al dat we in het voorjaar, bij de voorbereiding van de kadernota 2027, mogelijk een ‘Asten in Balans – light’ moeten opstarten. Dan zullen opnieuw keuzes gemaakt moeten worden.

De VVD zal daarbij haar verantwoordelijkheid nemen.
Wij doen dat zonder direct te grijpen naar verhoging van de lasten voor onze inwoners en ondernemers.
Het eerlijke verhaal is wel dat dit gevolgen kan hebben voor het huidige voorzieningenniveau.

Voorzitter, de VVD kiest voor een realistische koers: financieel gezond blijven, met een open blik naar de toekomst.

Dank u wel.